

ದಲಿತರ ರಕ್ತಸಿಕ್ತ ಕಗೊಲಿಯ ನೋವು ಮಾಸುತ್ತಿರುವ, ಗಾಂಧಿ ಮೆಟಿದ ಬದನವಾಲಿನ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸುಸಿರ ಬದುಕು ಕಟುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂದಿನ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕರಣದ ನಡುವೆ ಹತ್ತಿರತ್ತಿರ ಶತಮಾನಗಳ ವೇರಿಗೆ ಖಾದಿ ಉದ್ದೇಶ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಅವರು ಬದನವಾಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸುಸಿರ ಬದುಕಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶ ಆಯೋಜನೆಸಿದಾರೆ. ಸುಸಿರತೆಯು ಕುರಿತಾದ ಅಪಾರ ಕಳಕಲ್ಯಾಯುಳ್ಳ ಆಹಿತ್ಯ ಜೀವಿಯಾಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ನಡೆಸಿದ ಸಂದೇಶನದ ಪೂರ್ಣ ಪಾಠ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಅನ್ನ ಉಣಿವ್ವಾದ ಎಲ್ಲರೂ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು

ಕ್ರಿಸ್ತನ್ ಸ್ವರ್ವಾಸ್ತವ

• ಡಿ.ಎನ್. ಮಹೇಂದ್ರ
devanur.mahendra
@gmail.com

ನು

ಈ ಬದುಕನ ಕುರಿತಾದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬದನವಾಲಿನ ಆಯ್ದೆಂದು? ಗ್ರೇಂಡ್ ಗಡದಲ್ಲಿ ನೇರಾರರ ಪರವಾದ ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿನ ಹೋರಾಟ ಈ ಸುಸ್ಥಿರ ಬದುಕಿನ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಹೋರಾಟದ ಮುಂದುವರೆದ ಭಾಗವ ಬದನವಾಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶ. ಮೊದಲಿಗೆ ಖಾದಿಯ ಜೊತೆ ರೇಣ್ಣ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಬಳಿಕ ಕಾಗದ, ಎಕ್ಸ್‌ಕಾರ್ಬು ಉತ್ಪಾದನೆ, ಚಕಮಕಿ ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದ ಬದನವಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಉಳಿದಿರುವುದು ಕೇವಲ ಖಾದಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮಾತ್ರ. ಗಾಂಧಿ ಮೆಟಿದ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಉದ್ದೇಶ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಅಲ್ಲದೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಬಕ್ಸ್ ಮಾತ್ರ. ಸಿಲಿತಾಂಕಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೋರಾಟ ದಾಖಿಲಿ ಭಾಗಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಬದನವಾಲು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳ ಎನಿಸಿತು.

ಕೈ ಮಾಡ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸುಸ್ಥಿರ ಬದುಕಿನ ಮೂಲ ಆಶಯವೇನು?

ಕನಾರ್ಕಪಕ್ಷದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೇರಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ಹೋರಾಟ ದೊಡ್ಡದು. ಏದ್ದು ತೋ ಯಂತ್ರಗಳ ಕಲಬೆರಕೆಯಿಂದ ಕೈ ಮಗ್ಗುದ ಬೆಳೆ ಖಸಿದಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಮಂದಿ ನೇರಾರರ ನಿರ್ಗತಿಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರ. ಈಗ ನಾವು ಗ್ರಾಹಕರು ಮತ್ತು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆ. ಅನ್ನ ಉಣಿವ್ವಾದ ಎಲ್ಲರೂ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಉದ್ದೇಶಗೂಗಿ ಉಲ್ಲಾಸ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಆಗ್ತ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವಿರುವಲ್ಲಿಯೇ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಮೂಲಕ ಉದ್ದೇಶಗೆ ದಾರಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ನಿಮಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಚೇಂಡಿಕೆಗಳೇನು?

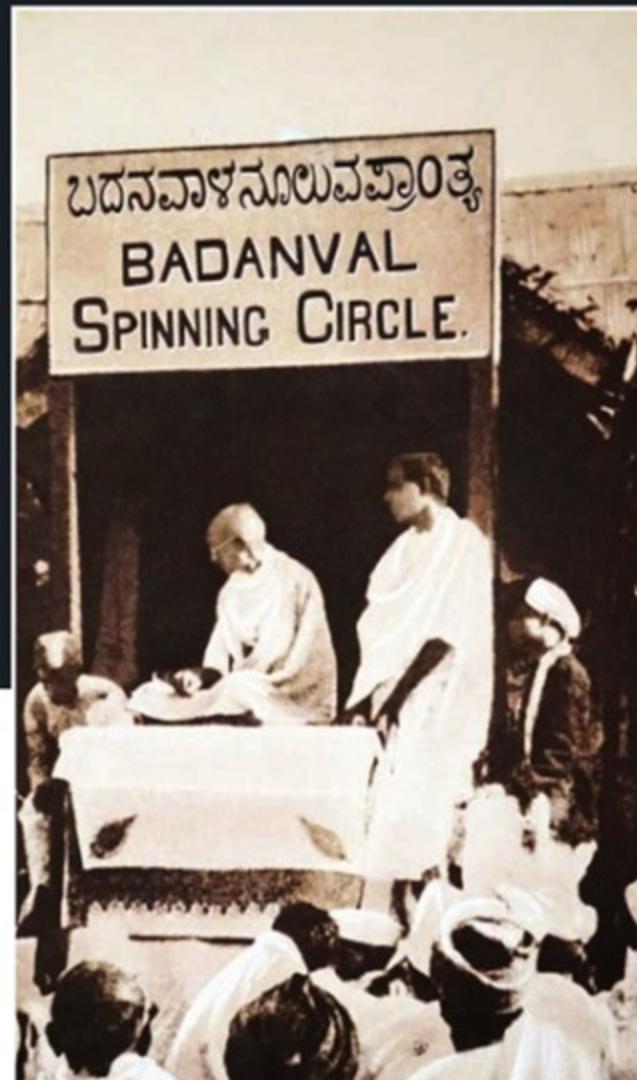
ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಬೇಕಿಕೆ ಇಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೈ ಮಗ್ಗು ಅಥವಾ ಖಾದಿ ಉದ್ದೇಶ ಉಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸೋತಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳೂ ನಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಬದುಕಿನತ್ತ ಮುಖಿಯಾದಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ಚೆಳವಳಿ ನಾಗರಿಕರ ಜೊತೆ. ಅವರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದು ಯಂತ್ರ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಹಿಂದೆ ಒಂದುತ್ತಿರುವರನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ಬದುಕಿನತ್ತ ಕರೆತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

ಬದನವಾಲಿನ ಜನತೆ ನಿಮಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಹೇಳಿದೆ?

ನಾವು ಜನರ ಮುಂದೆ ಕರೆಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಯಾವುದೋ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ಹೋರ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯುಮಿಗಳು ಅವರಣಿನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಡು ಮತ್ತು ಗಿಡಗಂಟಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದ ಅವರಣಿನನ್ನು ನಾವೇ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಈ ನಡೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ನಮ್ಮತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಸ್ಥಿರ ಬದುಕಿನ ಆರ್ವ ಪಡೆದ ಆನೇಕರು ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕರೆದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶದ ರೂಪುರೇಷೆ ಹೇಗೆ?

ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶದ ಹೀಗೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜನಗರದ ದೀನಬಂಧು ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಏ. 16 ರಂದು ಪಾದಯಾತ್ರೆ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ

ಫ್ರೆಕ್ಕಿಂಗ್: nammabanavasi.com

4

1 →

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೇವಲ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾಲ್ಕಿನ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಕೇವಲ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾಲ್ಕಿನ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಂತಿ ಅಂತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಉದ್ದೇಶ ಉಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಸುಳ್ಳ. ಆದು ಸುಳ್ಳಿಯರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಯಂತೆಗಳು ತೇಲ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೈಮಗ್ಗ ಉದ್ದೇಶ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರ.

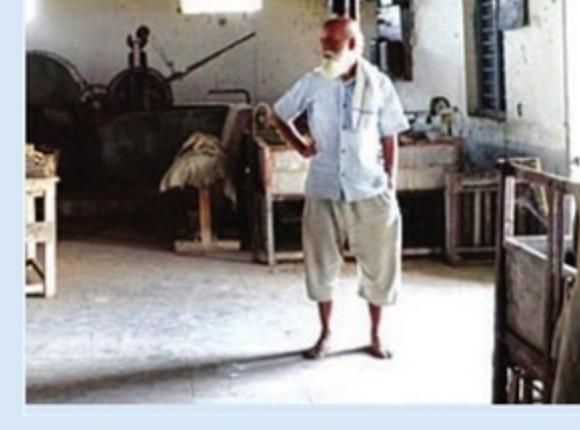
ಬದನವಾಳಿನ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು?

ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಈ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಈಗಲೂ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಿ.ಎ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರು ಬದನವಾಳಿನ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾತ್ತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥಾದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಖಾದಿಯ ಜೊತೆ ರೇಷ್ಟೇ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಬಳಿಕ ಕಾಗದ, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಉತ್ಪಾದನೆ, ಚಕ್ಕಮಕೆ ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿ ತಯಾರಿಕೆಗೂ ಬದನವಾಳಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇಂದಿನ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಹಾವಳಿಯ ನಡುವೆ ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಖಾದಿ ಉದ್ದೇಶದ ಸಾಧನೆ ಹೆಚ್ಚು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ■

1 → ನಾವು ಬಂದೇವ ಬದನವಾಳಿಗೆ

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟ ಕೇಂದ್ರವಿದು. ಆದರೆ ಇಂದು? ಪ್ರಸನ್ನರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 'ಬದನವಾಳಿನ ಖಾದಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಕೇಂದ್ರ ಈಗ ಹರಪ್ಪ ಮೊಹಂಚೊದಾರೆ ಉತ್ಪನ್ನದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುರಿದ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಜಾರುತ್ತಿರುವ ನಾಡ ಹಂಚುಗಳು, ಕುರುಚಲು ಪ್ರೋದ ಹಾಗೂ ಬಂಜರು ಭೂಮಿ. ಗಟ್ಟಿಯಿರುವ ಒಂದು ಶೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ, ಹತ್ತಾರು ಮುದುಕಿಯರು ಖಾದಿ ನೂಲು ಸುತ್ತುತ್ತ ಕುಳಿತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದರಡು ಮಗ್ಗಗಳು ಲಟ್ಟಾಪಟ್ಟಾ ಸದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಎಣ್ಣೆಯ ಗಾಣ ಜಂಗು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ, ಬಣ್ಣುಗಾರಿಕೆಯ ತೊಟ್ಟಿ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಪೇಪರ್ ಫೋಟಿಕೆ ಸ್ಟ್ರಬ್ಬವಾಗಿದೆ, ಬೆಂಕಿಪೊಟ್ಟಾ, ಉದುಬತ್ತಿ ತಯಾರಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ಟ್ರಬ್ಬವಾಗಿವೆ.'

ಬದನವಾಳಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಬದನವಾಳಿನ್ನು ತನ್ನ ಸಂಕೇತದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಸಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಪ್ರಸನ್ನರಿಗೆ ಇಂಥ ಸಂಕೇತಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಕಣ್ಣಿ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ, ಸಂಕೇತಗಳಿಗಂತ ಹಚ್ಚಿ ದಾರುಣವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವೇಗದ ಮುಂದೆ, ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ರೈತರ ಮತ್ತೊಂದೇ ಅನ್ನ ಉಲ್ಲಂಘಣಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ನೇರಾರಿಕೆ ಪುನಶ್ಚೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಕಳೆದ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಗಲಿರುಳು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅವರ ಶೂಗಿಗೆ ಸರಕಾರ ಕಿರಿಗೊಟ್ಟಂತೆ ನಟಿಸಿದೆ, ಇನ್ನನೇಕ ಬಾರಿ ದಿವ್ಯನಿಲರ್ಕೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಯಂತೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಅವಲಂಬನ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಸುಸ್ಥಿರ ಬದುಕು ಬೇಕು ಎಂಬ ಅವರ ಮಾತ್ರ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿರೋಧಿಯಂತೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಬದುಕುವುದು, ಶ್ರಮಸಹಿತ ಸರಳ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಸುಸ್ಥಿರ ಬದುಕಿನ ತಿರುಳು. ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗದ ಕೈಮ ಹಾಗೂ

ಆಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಇಂದಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಅದರ ಸರಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನಾನ್. ನಮ್ಮನಾಳುವವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೂ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಲ್ಲದ್ದಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ್ನೂ ಬಹುತೇಕ ರೈತರು, ನೇರಾರಿಯ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಆತಂಕಕ್ಕೆ ದೂಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರಗಳೇ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಈಗ ಅವಿಲಿ ಭಾರತ ಕೈಮಗ್ಗ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ ಬದನವಾಳಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ಸುಸ್ಥಿರ ಬದುಕಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಕರೆ ನೀಡಿದೆ. ಮಾರ್ಚ್ 21ರಂದು ಆರಂಭಗೊಂಡಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಏಪ್ರಿಲ್ 19ರಂದು ಬದನವಾಳಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇರಲಿದೆ. ಇದು ಯಾರ ವಿರುದ್ಧವೂ ಅಲ್ಲ, ಆಧುನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಯುಕ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಧಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮನಮ್ಮೆಲ್ಲೇ ಅರಿವು ಮಾಡಿಸಲೀಕ್ಕಿರುವುದು ಎಂದು ಅದರ ಪ್ರಣಾಲೀಕೆ ಹೇಳಿದೆ. ದನಕಾಯಿವ ಮಡುಗ ಹಾಗೂ ನೂಲು ಸುತ್ತುವ ಮಡುಗಿ ಕೊಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹರಿಕಾರರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಣಿಸುವ ಆಧಿಕತೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರ ಆಧಿಕತೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ.

ನಿಜಕ್ಕೂ ಈ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನಾಳುವವರಿಗಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಆತಂಕವಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಮುಸಿತನದ ಭವನಗಳನ್ನು ಕಡವಲು ಇದು ಮೂಲವಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ನದಿಗಳೂ ಕಿರು ಒರತೆಯಿಂದಲೇ ಉಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಬದನವಾಳಿ ಹೋರಾಡುವ ನದಿಗೆ ಅಂಥ ಒರತೆಯಾಗಲಿ. ■